

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá trestným činem zanedbání povinné výživy dle § 196 trestního zákoníku. Jejím hlavním cílem je uceleně a komplexně obsáhnout tuto oblast, především rozebrat jednotlivé znaky skutkové podstaty a uvést je v celkovém právním kontextu, především v souvislosti s právem občanským, které právně zakotvuje nárok na výživné.

Práce je rozčleněna do sedmi kapitol, které na sebe postupně navazují. První z nich se zabývá současnou právní úpravou. Tato kapitola má za úkol obsáhnout právní předpisy, které se výživného pro účely trestního práva dotýkají a systematicky zařadit trestný čin zanedbání povinné výživy. Následující kapitola podrobně rozebírá jednotlivé obligatorní znaky skutkové podstaty, kdy se jednotlivé podkapitoly věnují objektu, objektivní stránce, pachateli a subjektivní stránce. Tato část studie má za úkol především vymezit jednotlivé pojmy, se kterými § 196 trestního zákoníku pracuje. Kapitola třetí nastiňuje možnost zániku trestní odpovědnosti na základě zvláštního ustanovení o účinné lítosti. Práce uvádí podmínky, které je nutno pro uplatnění tohoto institutu splnit, a dále se zabývá možnými nejasnostmi při aplikaci § 197 trestního zákoníku. Následující kapitola pojednává o ukládání trestních sankcí a v krátkosti nastiňuje možné tresty, které pachateli tohoto trestného činu hrozí. Diplomová práce se také zabývá zvláštním ustanovením o trestání, které zavádí možnost přiměřeného omezení v podobě odebrání řidičského povolení. Zpracována jsou především jeho specifika a jsou zde do kontrastu postavena pro a proti tohoto omezení. Předposlední kapitole se zabývá historickým vývojem právní ochrany výživného a to od 19. století po současnost, především jsou zdůrazněny prvky, které zůstaly po celou dobu zachovány a daly základ současné právní úpravě.

Závěr patří úvahám o možné právní úpravě, která by mohla napomoci snížit vysoká čísla pachatelů trestného činu zanedbání povinné výživy. Prostor je zde především dán zálohovanému výživnému a dekriminálnímu.